

Новини законодавства

Червень 2019

інформація підготовлена юристом
юридичної компанії «Профіт-Лекс»
Поздняк Веронікою
тел. (057) 755 70 59
info@profit-lex.com.ua
www.profit-lex.com.ua

Податки

ДФС: нарахування амортизації на орендовані основні засоби

7 червня 2019 року Державна фіскальна служба України в індивідуальній податковій консультації від № 2598/6/99-99-15-02-02-15/ПК надала консультацію щодо нарахування амортизації на орендовані основні засоби та повідомляє наступне.

Згідно з пп. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 Податкового кодексу розрахунок амортизації основних засобів або нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених пп. 14.1.138 п. 14.1 ст. 14 розділу I Кодексу, підпунктами 138.3.2 - 138.3.4 п. 138.3 ст. 138 Кодексу.

Для розрахунку амортизації відповідно до положень п. 138.3 ст. 138 Кодексу визначається вартість основних засобів та нематеріальних активів без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), проведеної відповідно до положень бухгалтерського обліку.

У податковому обліку для розрахунку амортизації витрати на поліпшення (ремонт) орендованих основних засобів зараховуються як окремих об'єкт групи 9 "інші основні засоби" з мінімально допустимим строком корисного використання 12 років.

Таким чином, при використанні у господарській діяльності платника податку на прибуток орендованих приміщення та автомобіля для розрахунку амортизації у податковому обліку витрати на поліпшення (ремонт) таких орендованих основних засобів зараховуються як окремі об'єкти групи 9 "інші основні засоби" з мінімально допустимим строком корисного використання 12 років.

При цьому при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток на підставі положень п. 138.1, п. 138.2 ст. 138 Кодексу платник має збільшити фінансовий результат до оподаткування на суму нарахованої амортизації вартості ремонту орендованих основних засобів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності та зменшити фінансовий результат до оподаткування на суму розрахованої амортизації вартості ремонту орендованих основних засобів відповідно до п. 138.3 ст. 138 Кодексу.

ДФС: безкоштовне харчування, що надається роботодавцем є оподатковуваним доходом

Державна фіскальна служба України в ПК від 03.06.2019 р. N 2535/6/99-99-13-02-03-15/ПК надала роз'яснення щодо оподаткування доходу, отриманого у вигляді вартості безкоштовного харчування.

ДФСУ повідомляє, що статтею 165 Податкового кодексу встановлено виключний перелік доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, в якому не передбачено дохід у вигляді вартості громадського харчування та харчування за принципом "шведського столу".

Визначення понять “шведський стіл”, “харчування за принципом “шведського столу” та “громадське харчування” не передбачено положеннями Кодексу та іншими нормативно-правовими актами України. Водночас пп. 14.1.54 п. 14.1 ст. 14 Кодексу визначено поняття доходу з джерелом походження з України - це будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні.

Перелік доходів, що включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку визначено п. 164.2 ст. 164 Кодексу, зокрема дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 Кодексу). При цьому невключення доходів, одержаних платником податків у вигляді “громадського харчування”, “харчування за принципом “шведського столу” до додаткового блага, відповідно до пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу не дає підстав згідно з нормами Кодексу вважати такі доходи звільненими від оподаткування податком на доходи фізичних осіб і військовим збором. Зазначене лише вказує на те, що вказані доходи не є додатковим благом.

В Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 грудня 2010 року № 1170, не включаються витрати на безоплатне харчування.

Таким чином, ДФСУ дійшла до висновку, що оскільки безоплатним харчуванням (“громадським харчуванням”), “харчуванням за принципом “шведський стіл”) забезпечуються виключно працівники товариства і продукти харчування закуповуються товариством відповідно до кількості працівників, то дохід у вигляді вартості такого харчування є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб і військовим збором та базою нарахування єдиного внеску.

Підприємцям

КМУ: відстрочено застосування штрафу за зберігання пального

6 червня 2019 року прийнято Закон № 2744-VIII, яким вноситься зміна до Закону “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів”.

Так, визначено, що до суб'єктів господарювання не застосовується фінансова санкція у вигляді штрафу, передбачена ст. 17 Закону, у разі зберігання пального до 31 грудня 2019 року без наявності відповідної ліцензії.

Закон набирає чинності з 1 липня 2019 року.

ПУ: скасовано низку указів

Президент України Указом від 20.06.2019 N 418/2019, що набрав чинності 23 червня 2019 року визнав такими, що втратили чинність, 61 Указ.

Зокрема, поміж інших, скасовано наступні:

- Указ Президента від 10.07.1998 N 762 "Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій", яким було передбачено, що розмір плати, яка справляється за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами, не може бути меншим від розміру ставок державного мита, яке справляється державними нотаріусами за аналогічні нотаріальні дії.
- Указ Президента від 12.06.1995 N 436 "Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки", яким було встановлено, що у разі порушення юрособами всіх форм власності, фізособами - громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства, які є суб'єктами підприємницької діяльності, а також постійними представництвами нерезидентів, через які повністю або частково здійснюється підприємницька діяльність, норм з регулювання обігу готівки у національній валюті, що встановлюються Нацбанком, до них застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафу:
 - за перевищення встановлених лімітів залишку готівки в касах - у двократному розмірі сум виявленої понадлімітної готівки за кожний день;
 - за неоприбуткування (неповне та/або несвоєчасне) оприбуткування у касах готівки - у п'ятикратному розмірі неоприбуткованої суми;

- за витрачання готівки з виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) та інших касових надходжень (крім коштів, отриманих із кас установ банків) на виплати, що пов'язані з оплатою праці (за винятком екстрених (невідкладних) обставин - соціальних виплат громадянам на поховання, допомоги при народженні дитини, самотнім та багатодітним матерям, на лікування в разі хвороби, компенсацій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи), за наявності податкової заборгованості - в розмірі здійснених виплат;
- за перевищення встановлених строків використання виданої під звіт готівки, а також за видачу готівкових коштів під звіт без повного звітування щодо раніше виданих коштів - у розмірі 25 % виданих під звіт сум;
- за проведення готівкових розрахунків без подання одержувачем коштів платіжного документа (товарного або касового чека, квитанції до прибуткового ордера, іншого письмового документа), який би підтверджував сплату покупцем готівкових коштів, - у розмірі сплачених коштів;
- за використання одержаних в установі банку готівкових коштів не за цільовим призначенням - у розмірі витраченої готівки.

Мінрегіон: зміни до порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 17 травня 2019 року № 112 затверджено зміни до Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів.

Зокрема, визначено, що проектна документація на об'єкт будівництва має бути розроблена з урахуванням будівельних норм та стандартів, чинних на дату передавання її замовнику.

На об'єкти будівництва, проектна документація на які затверджена відповідно до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, підлягає коригуванню у зв'язку з введенням в дію нових нормативних документів, якщо щодо таких об'єктів не отримано документи, які дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт.

Проектна документація на об'єкти будівництва, побудовані повністю або частково відповідно до затвердженого проекту, не підлягає коригуванню у зв'язку з введенням нових нормативних документів, за винятком випадків, коли таке коригування зумовлено підвищенням у нових нормативних документах таких вимог безпеки: забезпечення механічного опору та стійкості (міцності), електро-, вибухо-, пожежобезпечності, енергоефективності об'єкта та вимог нормативів з питань створення умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Зазначений виняток не застосовується до об'єктів будівництва, спорудження яких здійснюється у строки, визначені проектною документацією, якщо інше не передбачено договором на виконання будівельних робіт.

Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції 10 червня 2019 року за № 600/33571 та набирає чинності з 2 липня 2019 року.

Мінфін: зміни до Порядку надання статусу уповноваженого експортера

Міністерство фінансів наказом від 25 квітня 2019 року № 176, що набрав чинності 21 червня 2019 року, затвердило зміни до Порядку надання та анулювання митницею статусу уповноваженого (схваленого) експортера.

Зокрема, оновлено критерії, яким має відповідати підприємство-експортер для отримання статусу уповноваженого (схваленого) експортера.

Так, для отримання відповідного статусу підприємство-експортер має відповідати таким критеріям:

- здійснення зовнішньоекономічних експортних операцій з товарами преференційного походження;
- відсутність до дня звернення до митниці із заявою порушень правил визначення преференційного походження товарів, встановлених угодами, за результатом верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів про походження (перевезення) товару з України та/або декларацій;
- відповідність товару, який експортується, правилам визначення преференційного походження товарів, установленим угодами.

Також уточнено, що статус уповноваженого (схваленого) експортера надається митницею підприємству-експортеру у строк, що не перевищує 90 календарних днів з дня отримання нею заяви.

КМУ: новий порядок проведення перевірок підприємств та фізосіб, що використовують найману працю

Кабінет Міністрів постановою № 466 від 5 червня 2019 року виклав у новій редакції Порядок проведення перевірки підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, що використовують найману працю.

Зокрема, новою редакцією Порядку передбачено, що предметом проведення перевірки є:

- реєстрація суб'єктів господарювання у відділеннях Фонду соціального захисту інвалідів;
- подання суб'єктами господарювання до відділень Фонду звіту про зайнятість та працевлаштування осіб з інвалідністю;
- виконання суб'єктами господарювання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Планові та позапланові перевірки проводяться Держпраці та її територіальними органами.

Строк проведення планової перевірки становить не більш як 10 робочих днів, а щодо суб'єктів господарювання, які належать до суб'єктів мікро-, малого підприємництва - не більш як 5 робочих днів.

Сумарна тривалість усіх планових перевірок, що проводяться Держпраці, її територіальними органами протягом календарного року щодо суб'єкта господарювання (комплексного планового заходу), не може перевищувати 30 робочих днів, а щодо суб'єктів мікро-, малого підприємництва - 15 робочих днів.

Строк проведення позапланової перевірки не перевищує 10 робочих днів, а щодо суб'єктів господарювання, які належать до суб'єктів малого підприємництва, - 2 робочих днів.

Продовження строку проведення планових та позапланових перевірок не допускається.

Водіям

Нацкомфінпослуг: збільшення розмірів страхових сум за договорами обов'язкового страхування

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг своїм розпорядженням № 538 від 9 квітня 2019 року внесла зміни до низки власних нормативно-правових актів з питань обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Зокрема, передбачено збільшення розмірів страхових сум за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів:

- зі 100 тис. грн до 130 тис. грн на одного потерпілого – за шкоду, заподіяну майну потерпілих;
- з 200 тис. грн до 260 тис. грн на одного потерпілого – за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих.

Відповідні зміни внесені до розпорядження Держкомфінпослуг № 566 від 9 липня 2010 року “Про деякі питання здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”.

Крім цього, викладено у новій редакції Корируючі коефіцієнти та їх розміри, таблицю 1 додатка до Положення про єдину централізовану базу даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та внесено зміни до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Розпорядження опубліковано 21 червня 2019 року та набирає чинності через 3 місяці з дня його офіційного опублікування, тобто 21 вересня 2019 року.

Інші сфери

КМУ: перерахунок суми послуги з управління багатоквартирним будинком у разі неякісної послуги

Кабінет Міністрів Постановою № 482 від 5 червня 2019 року затвердив Порядок здійснення перерахунку вартості послуги з управління багатоквартирним будинком за період її ненадання, надання невідповідної якості.

Дія Порядку поширюється на управителів багатоквартирних будинків, співвласників багатоквартирних будинків, яким надається послуга згідно з договором про надання послуги з управління багатоквартирним будинком.

У разі надання послуги невідповідної якості управителем здійснюється перерахунок на умовах та у строки, визначені цим Порядком.

У разі ненадання послуги споживачам не нараховується плата за послугу.

КМУ: оновлено критерії визначення категорій культурної спадщини

1 червня 2019 року набрала чинності Постанова Кабінету Міністрів № 452 від 22 травня 2019 року, якою затверджено Порядок визначення категорій пам'яток.

Згідно з Порядком визначаються категорії пам'яток для внесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

Об'єкти культурної спадщини, які пропонуються для внесення до Реєстру за категорією національного значення, повинні зберегти свою автентичність (пам'ятник повинен в значній мірі зберегти свою форму і матеріально-технічну структуру, історичні культурні нашарування) і мати один або більше ознак, встановлених Порядком.

Попередню оцінку відповідності об'єкта культурної спадщини вищенаведеним ознаками проведе розробник облікової документації, яка складається відповідно до Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, який затверджується Мінкультури.

Відповідність об'єктів культурної спадщини вищенаведеним ознаками встановлюється при їх внесення до Реєстру.

КМУ: підвищено розміри зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності

Постановою Кабінету Міністрів № 496 від 12 червня 2019 року внесені зміни до наступних постанов Кабінету Міністрів:

– від 27 грудня 2001 р. N 1756 “Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір” та

– від 23 грудня 2004 р. N 1716 “Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності”.

А саме, встановлено види зборів та їх розміри наведено в таблиці за підготовку до державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, а також розміри зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Ця постанова окрім деяких положень набирає чинності через 30 днів з дня її опублікування, а саме з 19 липня 2019 року.

НБУ: зміни щодо проведення готівкових розрахунків

Національний банк постановою № 62 від 18 квітня 2019 року, що набрала чинності 3 червня 2019 року, затвердив зміни до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні.

Серед іншого, змінами передбачено, що банк має вживати заходів для вивчення клієнтів-суб'єктів господарювання, які отримують у банку готівку для подальшого здійснення готівкових розрахунків, щоб спростувати або підтвердити підозри щодо здійснення клієнтом фінансових операцій з ознаками фіктивності.

Зокрема, з урахуванням ризик-орієнтованого підходу банк має отримувати від клієнта підтвердні документи, на підставі яких здійснюються готівкові розрахунки.

Такими документами можуть бути:

- закупівельний акт; закупівельна відомість;
- податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, кредитний договір;
- договір поставки;

- договір транспортування;
- договір зберігання.

Також унормовано застосування електронного підпису та електронної печатки у банківській системі України під час здійснення касових операцій відповідно до вимог законодавства (зокрема, Закону “Про електронні довірчі послуги”).

Крім цього, удосконалено окремі норми організації касової роботи банків, зокрема, щодо роботи банків з сумнівними стосовно справжності та платіжності банкнотами.

НБУ: оновлено положення про застосування до банків заходів впливу

Постановою Національного банку № 73 від 29 травня 2019 року, що набрала чинності 1 червня 2019 року затверджено зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу.

Серед іншого змінами передбачено доповнення переліку підстав застосування до банків заходів впливу. А саме:

- недотримання банками запровадженого обов’язкового економічного нормативу – коефіцієнта покриття ліквідності (LCR);
- недотримання вимог щодо порядку формування та зберігання резервів за валютними деривативами (форвардними та ф’ючерсними контрактами).

Також запроваджено норми, відповідно до яких Нацбанк має право враховувати вжиті банком заходи, яких не було в передбаченому письмовою угодою плані заходів банку, у залік виконання цього плану та для досягнення передбачених ним цілей.

Банк, у якого обмежено або зупинено здійснення окремих видів операцій, має право подати до Нацбанку клопотання про зменшення обсягу (переліку) встановлених обмежень.

Деякі спрощення щодо застосованих заходів впливу стосуються і банків, акціонерами яких прийнято рішення про припинення банківської діяльності без припинення юридичної особи.

Зокрема, банк, що припиняє банківську діяльність, має право подати до Нацбанку клопотання про дострокове скасування окремих заходів впливу. А саме:

- про припинення дії письмової угоди;
- про дострокове скасування обмеження, зупинення чи припинення операцій.

Нацбанк задовольняє такі клопотання у разі погодження плану припинення банківської діяльності без припинення юридичної особи. Крім того, регулятор може не застосовувати заходи впливу до банку, який припиняє банківську діяльність, в разі якщо допущені ним порушення пов’язані з належним виконанням погодженого Нацбанком плану припинення банківської діяльності без припинення юридичної особи відповідно до Закону “Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків”.

НБУ: зміни до Інструкції про міжбанківський переказ коштів

Нацбанк постановою № 76 від 12 червня 2019 року затвердив зміни до Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті.

Цими змінами у систему електронних платежів Нацбанку (СЕП) запроваджується автоматичне проведення платежів у файловому режимі, не підтверджених безпосереднім учасником СЕП – отримувачем коштів на кінець банківського дня, за кореспондентським рахунком цього учасника в цей день.

Також з Інструкції виключено норми, пов’язані з відкриттям/закриттям кореспондентських рахунків банків-резидентів у національній валюті, оскільки ці питання регулюються Інструкцією про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів (крім порядку відкриття/закриття кореспондентського рахунку банку, філії іноземного банку в Нацбанку для роботи в СЕП).

Постанова набрала чинності 22 червня 2019 року.

При цьому норми, якими запроваджуються вищезгадані новачі в роботі СЕП, набирають чинності через 60 календарних днів з дня набрання чинності постановою.

НБУ: використання національної валюти України за деякими операціями нерезидентів

З метою розширення сфери використання національної валюти України за деякими операціями нерезидентів Нацбанк постановою № 77 від 13 червня 2019 року вніс зміни до Положення про здійснення операцій із валютними цінностями та Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті.

Серед іншого банкам дозволено здійснювати короткострокове фінансування у гривні юридичних осіб-нерезидентів для придбання ними облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП).

Українські банки можуть надавати іноземним компаніям та банкам під зазначені цілі гривневі кредити, а також проводити операції на умовах форвард та своп на строк, що не перевищуватиме 14 робочих днів.

Крім цього, уточнено, що суб'єкти господарювання можуть розраховуватися за торговельними зовнішньоекономічними договорами як валютними, так і гривневими платіжними картками, якщо операція не перевищує 150 тис. грн.

Постанова набрала чинності 14 червня 2019 року у зв'язку з її опублікуванням на офіційному веб-сайті Нацбанку від 13 червня 2019 року.

НБУ: скасовано вимогу про обов'язковий продаж валютних надходжень

Постановою Правління Національного банку від 18 червня 2019 року № 78 "Про внесення зміни до Положення про заходи захисту і визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті" скасовано вимогу про обов'язковий продаж валютних надходжень.

Так, норма, яка зобов'язує підприємців продавати 30% валютних надходжень на міжбанківському валютному ринку, перестане діяти з 20 червня 2019 року.

Надходження бізнесу, зараховані на їх розподільчі рахунки протягом 19 червня, обов'язковий продаж підлягати не будуть.

Нагадаємо, що обов'язковому продажу на валютному ринку України підлягали надходження в іноземній валюті:

- із-за кордону на користь юридичних осіб - резидентів, які не є банками, ФОП, іноземних представництв (крім офіційних представництв), а також на рахунки, відкриті в банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи;
- на території України з поточних рахунків юридичних осіб - нерезидентів (крім інвестиційних рахунків) на користь юридичних осіб - резидентів, які не є банками, ФОП, іноземних представництв (крім офіційних представництв), а також на рахунки, відкриті в банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи.

НБУ на своєму офіційному сайті повідомляє, що чергова лібералізація не матиме негативних наслідків для макрофінансової стабільності країни.

НБУ: вилучення з готівкового обігу монет дрібних номіналів

20 червня 2019 року Національний банк прийняв постанову № 82 "Про вилучення з готівкового обігу монет дрібних номіналів".

Згідно з постановою Нацбанк, банки, щодо яких Правління Нацбанку прийняло рішення про надання їм повноважень на зберігання запасів готівки Нацбанку (далі - уповноважені банки), банки України з 1 жовтня 2019 року мають вилучати з готівкового обігу монети номіналами 1, 2 та 5 копійок та розпочати вилучення з готівкового обігу монет номіналом 25 копійок.

З 1 жовтня 2019 року монети номіналами 1, 2 та 5 копійок перестають бути засобом платежу під час здійснення розрахунків готівкою.

Монети номіналом 25 копійок перебувають в обігу до прийняття окремого рішення Правління Нацбанку про їх вилучення.

Банки України мають:

- заборонити з 1 жовтня 2019 року видавати з кас банків монети дрібних номіналів за всіма видами готівкових операцій;

- забезпечити до 18 жовтня 2019 року обов'язкове приймання від клієнтів - юросіб незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, відокремлених підрозділів юросіб, фізосіб, які здійснюють підприємницьку діяльність, залишків монет номіналами 1, 2 та 5 копійок для зарахування на рахунки;
- до 30 вересня 2020 року здійснювати обмін фізичним особам монет номіналами 1, 2 та 5 копійок на монети і банкноти всіх номіналів, що перебувають в обігу, у сумах, кратних 10 копійкам, без стягнення плати за проведення такого обміну;
- здійснювати з монетами номіналом 25 копійок лише прибуткові операції з юридичними та фізичними особами для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви, для переказів;
- забезпечити пакування та здавання до Нацбанку та уповноважених банків монет дрібних номіналів як повними, так і неповними мішечками в установленому порядку;
- розмістити в приміщенні банку в доступному для огляду клієнтами місці інформацію щодо вилучення з готівкового обігу монет дрібних номіналів та їх обміну банками на банкноти/обігові монети/розмінні монети інших номіналів.

Юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми та форми власності (крім банків), відокремлені підрозділи юридичних осіб, фізичні особи, що здійснюють підприємницьку діяльність, мають:

- припинити з 1 жовтня 2019 року приймати монети номіналами 1, 2 та 5 копійок за всіма видами готівкових операцій;
- здати до 18 жовтня 2019 року залишки монет номіналами 1, 2 та 5 копійок до кас банків України для зарахування на рахунки;
- проводити заокруглення загальних (у чеку) сум розрахунків готівкою за товари (роботи, послуги) за правилами, визначеними постановою Нацбанку № 25 від 15 березня 2018 року “Про оптимізацію обігу монет дрібних номіналів”.

Постанова набрала чинності 26 червня 2019 року.

НБУ: зміни до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті

Національний банк постановою № 83 від 25 червня 2019 року затвердив зміни до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті.

Зокрема, передбачено спрощення в частині розпорядження рахунком – скасовано вимогу щодо оформлення картки зі зразками підписів.

Також визначено, що якщо у розрахунковому документі платник-резидент не заповнив реквізит “Код країни нерезидента” отримувача, то банк повертає такий розрахунковий документ без виконання.

Постанова набрала чинності 27 червня 2019 року.

Судові новини

КСУ: визнання неконституційним положення про додаткова умова для призначення пенсії за вислугу років

Рішенням Конституційного Суду України № 2-р / 2019 від 4 червня 2019 року визнані неконституційними положення п. “А” ст. 54, ст. 55 Закону “Про пенсійне забезпечення” із змінами, внесеними законами № 213-VIII, № 911-VIII.

КСУ зазначив, що зміни в сфері пенсійного забезпечення повинні бути досить обґрунтованими, здійснюватися поступово, обачно і в заздалегідь продуманий спосіб, базуватися на об'єктивних критеріях, бути пропорційними меті зміни юридичного регулювання, забезпечувати справедливий баланс між загальними інтересами суспільства та обов'язком захищати права людини, не порушуючи при цьому суті права на соціальний захист.

Законом № 911 встановлено в якості додаткової умови для пенсії за вислугу років досягнення віку 50 років для працівників льотного і льотно-випробувального складу і 55 років для працівників освіти, охорони здоров'я і соціального забезпечення, а також артистів театральних-концертних та інших видовищних закладів, підприємств і колективів.

Відповідно до статті 51 Закону № 17888 пенсії за вислугу років встановлюються окремим категоріям громадян, зайнятих на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком.

У зазначеній нормі йдеться про роботи впливають на здоров'я працівника та які призводять до втрати професійної працездатності (здатності виконувати роботу за професією) до настання пенсійного віку.

Конституційний суд України виходить з того, що встановлення як додаткова умова для призначення пенсії за вислугу років досягнення віку 50 років для окремих категорій працівників нівелюють сутність права на соціальний захист, не відповідають конституційним принципам соціальної держави та суперечать положенням статей 1, 3, частині третій статті 22, статті 46 Конституції.

Крім того, на думку Конституційного Суду України, пенсійний вік для жінок підвищили на 5 років, загальний і спеціальний стаж роботи збільшили на 5 років (для призначення пенсії за вислугу років) без урахування юридичної природи призначення пенсії за вислугу років, визначеної статтею 51 Закону № 1788.

Ця пенсія встановлюється окремим категоріям громадян, зайнятих на роботах, виконання яких призводить до втрати професійної працездатності або придатності до настання віку, що дає право на пенсію за віком.

КСУ: НАБУ не має права направляти до суду позови про визнання недійсними угод

Рішенням Конституційного Суду від 6 червня № 4-р(П)/2019 положення п. 13 ч. 1 ст. 17 Закону “Про Національне антикорупційне бюро України” відповідно до якого бюро уповноважене “за наявності підстав, передбачених законом, подавати до суду позови про визнання недійсними угод у порядку, встановленому законодавством України” визнано неконституційним.

КСУ вважає, що Рада не наділена правом делегувати конституційні повноваження прокуратури як конституційно визначеного державного органу іншим органам поза межами, встановлених конституційними нормами.

Оспорюваним положенням Закону Бюро наділене повноваженнями, які належать прокуратурі відповідно до статті 131¹ Конституції України.

КСУ вважає, що в систему прокуратури України як суб'єкта у сфері протидії корупції відповідно до частини п'ятої статті 8 Закону “Про прокуратуру” входить Спеціалізована антикорупційна прокуратура, на яку покладаються, зокрема, функції представництва інтересів громадянина або держави в суді і в випадках, пов'язаних з корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями.

Тобто, в системі органів прокуратури України створено спеціалізований підрозділ, що забезпечує представництво інтересів держави в суді саме в сфері боротьби з корупцією.

ОАС: визнання недійсними деяких положень Порядку зупинення реєстрації податкової накладної

Окружний адміністративний суд міста Києва у своєму рішенні по справі № 826/12108/18 визнав протиправними та недійсними пункти 10, 20 і 21 Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів № 117 від 21.02.2018 року (далі - Порядок № 117).

Таке рішення суд прийняв виходячи з того, що положення постанови Кабінету Міністрів № 117 від 21.02.2018 року суперечать Податковому кодексу, а саме:

- всупереч вимогам Податкового кодексу Кабінет Міністрів України не визначив підстави для призупинення реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування, а делегував таке право ДФСУ (п. 10 Порядку № 117);
- всупереч вимогам Податкового кодексу у Порядку № 117 визначено підстави для прийняття комісіями контролюючих органів рішення про відмову в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування при відсутності такого права в ПКУ (п. П. 20, 21 Порядку № 117).

ВСУ: щодо правомірності відмови у прийнятті поданих платником податків податкових накладних

Верховний Суд України у Постанові № 826/15949/15 від 11 червня 2019 року розглянув ситуацію, коли ДФС відмовила приймати податкові накладні на реєстрацію в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН).

Йдеться про випадок, коли ДФС не прийняла подані підприємством (платником ПДВ) податкові накладні через відсутність договору про визнання електронних документів, який ДФС сама ж і скасувала.

Суди першої та апеляційної інстанцій визнали протиправним розірвання договору про визнання електронних документів і, відповідно, зобов'язали ДФС зареєструвати податкові накладні.

Верховний Суд підтримав платника податку та зробив наступні висновки:

- визнання протиправними дії щодо розірвання договору не поновлює договір з моменту набрання сили судовим рішенням, а визначає договір як такий, що не розривався;
- реєстрація податкової накладної в ЄРПН є обов'язком постачальника товарів чи послуг, однак цьому обов'язку кореспондує обов'язок ДФСУ прийняти та зареєструвати надану платником податку — продавцем податкову накладну в ЄРПН. Відмовити у прийнятті для реєстрації податкових наданих ДФС може лише в разі, якщо надіслані податкові накладні сформовано з порушенням вимог, передбачених п. 201.1 ПКУ;
- відсутність реєстрації податкової накладної в ЄРПН впливає на правовий стан платників податків. Покупця товарів позбавляють права на формування податкового кредиту за рахунок відповідних сум, а продавець може зазнати небажаних для нього наслідків у вигляді проведення позапланової перевірки;
- предметом оскарження є протиправність неприйняття податкової накладної для реєстрації. Податкову накладну потрібно вважати прийнятою та зареєстрованою протягом операційного дня, коли її було надіслано платником податку (із зазначенням дати).

Отже, рішення судів першої та апеляційної інстанцій залишено без змін.

Юридична компанія «Профіт-Лекс»

м. Харків, вул. Конєва, 4

тел. (057) 755 70 59

info@profit-lex.com.ua

www.profit-lex.com.ua